

Pauro Yaromi Ka Munom Ganom I Taitasi Yaromi Boi Tome

Taitasi yaromi Yura yai moikemba Pauro gunom kam di mari dongua firo Yesu fi ki si tere ena furo Pauro akire di tome. Ena okome Pauro bei moiro Taitasi awi Kiriti akai moirom bei engui tei dongoro ena furo ari fi ki si teinga yokamai kiapanom bei erome.

Ena Taitasi Kiriti tei moingua Pauro munom ganom i boi tome. Yaromi ari fi ki si teinga yokamai kiapanom bei ereinga yokamai gumanom boi erowangua ka mapunom boi tome. Te ari ka kasu nuwi si ereinga yokamai ka mapunom boi tome. Te Taitasi furo fi ki si teinga ari ka nuwi si erongua mapunom opon di tome. Te Pauro yaromi bei moiro ari fi ki si teinga yokamai konom yo tongua dourom borainga mapunom Taitasi opon di tome. Pauro ka epe Taitasi boi tome.

1 ¹Na Pauro munom ganom i boiye. Na Yai Gumam nuwi kokonan gan moiro te na Yesu Kirisito nawi dongua fuka yai ta ama moiye.

Ena ari Yai Gumam gunom boi erongua yokamai fi ki si towaro beinga te yokamai ka mapunom kawom fire yo tere moraro beinga Yesu nawi dongoro fuiye.^a ²Na kokonan beika mapunom i epe: Yai Gumam kasu dikengua yaromi komariki man kamun bei eikengua kakom ka diro “Na ne yokamai kakom kakom moi kuwom suwainga inainga erowaiye,” di guwo dungua no kan moipune.^b ³Ena yaromi nenen nou koi engua kakom kam mapunom i mari dome. Ta beire i mari dome? Yaromi no akire di norongua yaromi moiro “Na kanam mapunom ari di mari de ero!” epe di narome.

⁴Ena na ka munom ganom i ne yai Taitasi boi ereiye. Te na gunom kam ne di mari de ereika ne fi ki si tenga na te ne gere surai ama fi ki si topunga ena ne na wanam kawom epemere moine. Ena “No nenom Yai Gumam te Kirisito Yesu no akire di norongua yaromi ne kanom fi erere wira di erere bei nokapu de erowaipe,” di fiye.^c

^a 1:1 Ro 1:1; 1 Ko 1:1 ^b 1:2 Kor 1:27 ^c 1:4 2 Ko 8:23; Gar 2:3; 2 Ti 4:10; Ro 1:7

Taitasi yaromi Kiriti tei moingua kokonan epe bename.

⁵Ena na “Ne Kiriti ikinom akainom tei moingai kokonan koro koro muruwo faikenguai ne kenom benane. Te ne ari mokoinga Yai Gumam gama kiapanom bei ereinga yokamai iki birom ori gawo moinga gunom boi erere ‘Kokonan beiyo!’ di erowanie,” diro ne ema de ereiye. Ena na koma ka epe di ereiya tokoi firo: ⁶Yai ori Yai Gumam gama kiapanom bei erongua yai ta epe moramie. Ari yai opai yaromi kam ka sikenaro beinga yaromi tai bei unanan dekenamie. Te yaromi efem biyai towane wom kau enamie. Te yaromi wam apom kui engua yokamai Yesu fi ki si tere te tai bei unanan deinga mapunom beikere te nenom manom surai kanom si dekenaimie.^d ⁷Ena yaromi Yai Gumam gama kiapanom bungua yaromi Yai Gumam kokonan benangua ena yaromi ari okonom muromdi tei tai bei unanan dekenamie. Te yaromi kou kou eikenamie. Te yaromi ama kene kene eiro dem miriyom api sikename. Te yaromi nuwi wain nero du dikename. Te yaromi ari kura kamui boi erekename. Te yaromi kongo mukom bo guwai gai munmane ama mun kankenname. ⁸Tamanume. Yaromi ari bam ta fakai wingai yokamai bei kan i erowamie. Te yaromi tai nokapu beinga mapunom i mun kanamie. Te yaromi inokore nokapu enanguai dourom boramie. Te yaromi yo tere moramie. Te yaromi Yai Gumam Murom Sumuna ka dungua dourom boramie. Te yaromi gam dinomdi te dem miriyomdi kiapam bei morame. ⁹Te yaromi ka mapunom kawom na nuwi si teika ka mapunom irai a ki sire morame. Epe morangua ka mapunom kawom ari nuwi si erere denom minom bei erowai te erere te ari ka mapunom si deinga yokamai “Ka dinga faikeme,” diro ama opom di erowame.^e

¹⁰Ena ari yai opai munmane ka gore dikeinga yokamai moinga ena ne moiro ari Yai Gumam gama kiapanom bei ereinga yokamai gunom boi ero! Ka gore dikeinga yokamai fure ari mimi bei erere ka yo noromanga ka dime. Te ari “No ari fi ki si topunba no yokamai ganom guwo dinga mapunom ama dourom borapunga i faime,” dinga yokama ka gore dikeinga yokamai munmane moime.^f ¹¹Yokamai “Kongo mukom inapune,” dire ka nuwi si erekenainga faingua ari ka nuwi si erere ena ari suwo koropane nenen moinga kanom muruwo bei niki de ereinga ena yokamai giranom fere dowangua faname.^g ¹²Te Kiriti ikinom akainom yai ta yaromi bun ka dungua yai moingua ama ka epe dume: “Kiriti ari yokamai kakom kakom kasu wanere dime. Te yokamai kapu biyom mapunom niki dongua beingamere epe ama beimie. Te yokamai yo morom moire kopuna munmane ne moimie,” epe dume. ¹³Ka i dunguai kawom dume. Ena iran ne fure “Yokamai Yai Gumam nokapu fi ki si

^d 1:6 1 Ti 3:2-7; 2 Ti 2:24-26 ^e 1:9 2 Ti 4:3; Tai 2:1 ^f 1:10 1 Ti 4:7 ^g 1:11 2 Ti 3:6

towaime,” diro ka yoporam boire di ero!^h 14 Te ne fure “Yokamai Yura ari ka ta ka ta mapunom i kinanom ei koi dekenaime. Te yokamai ari ka mapunom kawom mounom wako teinga yokamai ka di deinga dourom boikenaimie,” diro ka yoporam boiro ama di ero!ⁱ 15 Te ari denom minom feke dongua yokamai “Tai kan muruwo i nokapu dume,” dimba ari denom minom dinepe dongua Yesu fi ki si tekeinga yokamai “Tai kan muruwo i nokapu dikeme,” epe dime. Kawom, yokamai nomanenom te denom minom ama dinepe dome.^j 16 Te yokamai “Nonon Yai Gumam fi ki si topune,” yo giranomdi epe dimba kon wan moingai yokamai Yai Gumam mounom wako teimie. Yokamai bei moiro Yai Gumam giramdi gore dikere te tai mapunom nokapu ta benainga i faikengua iran i Yai Gumam niki ori wom de fi erome.^k

Pauro “Ari yai opai muruwo ka epe nuwi si ero!” di tome

2 1 Ena ka mapunom towane faingumere epe ne ari ka nuwi si ero!^l 2 Ena ne ari dumanom “Ne yokamai nuwi wain gikengua nere du dikeiyo! Te ari yokamai ‘Ne yokamai ari nokapu moinie,’ duwaro beinga ne yokamai mapunom nokapu beiyo! Te ne yokamai ganom dinomdi te denom minomdi kiapam nokapu beiyo! Te ne yokamai fi ki si teinga mapunom te denom minom ari mun fi ereinga mapunom te ka mapunom a ki singa mapunom i muruwo yoporam boiro bei moiyo!” diro ka nuwi si ero! 3 Te epemere ne opai dumanom yokamai ama ka nuwi si ero! Ne furo “Ne yokamai ama yo tere wan moiyo! Te ne yokamai ari kanom ka sikeiyo! Te ne yokamai nuwi wain gikengua munmane nekeiyo! Tamanume. Ne yokamai mapunom nokapu opai koi yokamai kirawa si ereiyo!” diro ka i nuwi si ero!^m 4-5 Opai dumanom yokamai epe wom morainga ena yokamai opai koi yokamai winom biyai te gan kui einga yokamai denom minom mun fi erowaro beinga te yokamai nen inokore ei firaingai kiapam nokapu benaro beinga te yo tere moraro beinga te nenen ikinom kenom benaro beinga te ari bei nokapu de erowaro beinga te winom biyai giranom gore duwaro beinga ka nuwi si erowaime. Ena opai koi yokamai epe wom bei morainga ena ari yokamai Yai Gumam kam mapunom i kam ka sikenaimie.ⁿ

6 Ena ne opai dumanom ka di erengamere epe ne gaima gako yokamai ka di ero! Ena yokamai ama inokore einainga kiapam nokapu benaro beinga ne ka nuwi si ero! 7 Te yokamai ne downum boraro beinga ne tai kan muruwo nokapu dungua beyo! Te ne ari ka nuwi si erenga ne denum minum feke dongoro ka kawom wanere di ero!^o 8 Te ne “Ari yokamai na ka dika ka sikenaimie,” diro ka fananguamere do! Ena iran

^h 1:13 2 Ti 4:2 ⁱ 1:14 1 Ti 4:7 ^j 1:15 Mt 15:11 ^k 1:16 2 Ti 3:5; 1 Yo 1:6; 2:4 ^l 2:1 Tai 1:9 ^m 2:3 1 Ti 3:11 ⁿ 2:5 Ef 5:22 ^o 2:7 1 Ti 4:12; 1 Pi 5:3

ne kianuma yokamai ka niki dongua di narekenainga yokamai gai goiro naimie.^p

⁹Ena ne furo nuwi kokonan gan yokamai ka epe nuwi si ero! Yokamai kiapanom bei erongua ari ka ta ka ta muruwo dinga giranom gore duwaime. Te yokamai kokonan nokapu benainga kiapanom beinga yokamai mun kanainga fanamie. Te yokamai ka niki dongua kiapanom ari mokom baire di erekenaime.^q ¹⁰Te yokamai kiapanom ari tainom koro ama kunei ikenaimba kiapanom ari “No tainom muruwo nuwi kokonan gan okonomdi erowapungoro kiapam nokapu benaime,” duwaro beinga nuwi kokonan gan kokonan nokapu inaimie. Yokamai epe benainga ena ari yai opai muruwo “Yai Gumam ari akire di norongua yaromi ka nuwi si norongua ka i nokapu dume,” epe duwaimie.

¹¹Ena Yai Gumam “Ari yai opai kakom kakom moi kuwom suwainga inaime,” diro ari bei nokapu de erongua mapunom ari muruwo opom di erome. ¹²Ena nonon yokamai “Yai Gumam bei nokapu de norongua no Yai Gumam mounom wako topunga tarom i ma dere te mangi tai niki dongua tarom i ama ma dopunie. Ena nonon mangi tawa moipungi inokore ei fipunga kiapam beiro te yo tere wan moiro Yai Gumam mapunom dourom boipune,” duwaro bepunga yaromi kirawa si norome.^r ¹³Ena no mapunom i bei moipungi nonon Yai Gumanom yoporam boingua akire di norowangua yai, Yesu Kirisito, yaromi keranom sungua ire u mari nangua kakom suwi moipunie. Ena no “Yaromi kawom u mari namie,” diro mora fipunga no kakom kakom moi kuwom suwapunga inapune.^s ¹⁴Ena yaromi “No ari yokamai tai niki dongua mapunom muruwo beikenaime,” diro meina bai norere te “Na nanan arinama denom minom feke wom dowaingoro ena mapunom nokapu dungua muruwo benainga mun firaimie,” ama diro goi norome.^t

¹⁵Ena iran ne ka i di ereika ari kirawa si ero! Te ne yoporam boiro ari denom minom bei erowai te ero! Te ari niki dongua mapunom benainga ne yoporam boiro kura kam di ero! Ena ari yokamai “Ne yai dikan moimie,” dikenaro beinga ne yoporam boiro ka di ero!^u

Ari yokamai tai mapunom nokapu i erowai tere wan moraimie

3 ¹Ena ne ari yai opai kiapanom benga yokamai ka yoporam boiro “Ne yokamai ari ori bo te ari kiapanom beinga yokamai ka dinga gore dire nuwi kokonan bei ereiyo! Te ne yokamai tai mapunom nokapu i muruwo kenom beire iyo!”^v ²Te ne yokamai yai ta kam ka sikeiyo! Te ne yokamai wira dinga mapunom ari bei erere te yokoi ei ne ereiyo! Te ne

^p 2:8 1 Pi 2:15 ^q 2:9 1 Ti 6:1; 1 Pi 2:18 ^r 2:12 1 Yo 2:16; Ef 1:4 ^s 2:13 1 Ko 1:7; Fir 3:20
^t 2:14 Gar 1:4; 1 Pi 2:9; Ef 2:10 ^u 2:15 1 Ti 4:12 ^v 3:1 Ro 13:1-7; 1 Pi 2:13-14

yokamai kakom kakom ari yokamai nomanenom towane eire moiyo!” epe di ero!”^w

³Ena komari nonon ama ka unanan inokore ei fire ka mapunom fire dourom boikepungoro te Satan kasu di norongoro no kon unanan fupunie. Te nuwi kokonan gan kiapam yai ka dungua dourom boinguamere epe nonon kuianom tai boi topunga tarom i te tai mun fi topunga tarom i dourom boipune. Te nonon kakom kakom ari yokamai bei niki de eropungoro te no kuianom yokamai tainom boi eropunie. Te ari yokamai nonon kianom bei noreingoro te nonon bei moiro yokamai kianom bei eropune.^x ⁴Epe moipunba Yai Gumam no akire di norongua yaromi bei nokapu de norere dem miriyom mun fi norongua mapunom opom di norongua ⁵ena no kakom kakom moi kuwom suwapunga inaro bepunga yaromi akire di norome. Te nonon yo tongua mapunom bepunga akire di norekemba yaromi nenen no kanom fi norongua akire di norome. Yaromi no denom minom biyom si norongoro ena no koi u mari naro bepunga Yai Gumam Murom Sumuna bei moiro akire di norome.^y ⁶Te nonon Yesu Kirisito no akire di norongua yaromi gama moipunga Yai Gumam Murom Sumuna munmane wom ama norome.^z ⁷Ena iran Yai Gumam yo morom bei nokapu de norongua ena yaromi “No yo tongua ari moimie,” mora di mari dongua ena no kakom kakom moi kuwom suwapunga kiapam moipunga inapunie.^a ⁸Na ka i di ereikai kawom diye.

Ena ari Yai Gumam fi ki si teinga yokamai tai mapunom nokapu i yoporam boiro benaro beinga ena na “Ne ari ka i yoporam boiro di erowane,” di fiye. Ena Yai Gumam no ari yai opai muruwo akire di norowaro bungua yaromi mapunom nokapu wom i bei norome. ⁹Mapunom dai faimba ari ka mapunom ka unanan di ipo ka dinga yokamai te ari awanoma yokamai kanom inokore eire kura kam di ipo ka dinga yokamai te ari Mose ka di guwo dungua kura kam di ipo ka dinga yokamai moingi tei ma dere tongi fo! Ari epe benainga i faikenangoro te no akire di norekenamie.^b ¹⁰Te nenta bei moiro Yai Gumam gama foi ei suwainga ena eken ta kakom bo kakom ta suwo “Nemane,” di to! Ena ka di towanga fikenangoro ne yaromi mounum wako to!^c ¹¹Ne mora firanga yaromi nomanem faikengua u unanan fume. Yaromi biam faingua kanere “Biam faingua faikemie,” dumba beme.^d

Ka suwo koropane

¹²Ena kamun nimi suwangua kakom “Na Nikopori iki birom ori tei moraiye,” di fika ena na Atema bo Taikiku ewi nen moingi tei dowaikai ne fire u na moiki tei kene kene eire uwo!^e ¹³Te yai ta ari ka kori dinga yokamai

^w 3:2 2 Ti 2:23-25 ^x 3:3 Ef 2:2; 5:8 ^y 3:5 Yo 3:5-7; Ef 5:26; 2 Ti 1:9 ^z 3:6 Ap 2:17-18

^a 3:7 Ro 3:24 ^b 3:9 2 Ti 2:14, 16, 23 ^c 3:10 Mt 18:15-17; 2 Yo 1:10 ^d 3:11 1 Ti 6:3-5

^e 3:12 Ef 6:21-22

giranom moingua yaromi Sina te Aporo gere surai kon bam ta naipika ne yoporam boiro akire di ero! Te konmori tarom i surai ako nekeipika ne akire di ero!^f ¹⁴Ena no ka mapunom arinoma wan unanan moikenaro beimba yokamai kakom kakom tai mapunom nokapu i beiro furo ari tai kawom ako nekeinga yokamai akire di erowaro beinga ne nenen ka nuwi si ero!^g

¹⁵Ena yai opai muruwo na gere moipunga yokamai “Ne moi denio?” di ereimie. Te ari Yai Gumam fi ki si tere te denom minom no mun fi noreinga “Ne yokamai moi deimio?” ne di ero!

Ena “Yai Gumam ne yokamai bei nokapu di erowamie,” di fiye. Mora epe.

^f 3:13 Ap 18:24; 1 Ko 16:12 ^g 3:14 Ef 4:28; Tai 2:14